

P.I. Zuid-Oost, locatie Ter Peel
P.I. voor vrouwen
en
Z.B.B.I. voor mannen

Jaarverslag 2019 van de Commissie van Toezicht

"Wind tegen"

*Vaak heeft onze doelgroep, gedetineerde vrouwen,
de wind tegen gehad op diverse fronten in hun leven.
Onze inzet en bijdrage is erop gericht dat aan het eind van de detentie, met opgeheven hoofd,
de handen in de zij en met trots, uiteindelijk de wind kan keren.
Daaraan hebben vele handen van personeel bijgedragen.
Elke afdeling, elke ondersteunende dienst is erop gericht
om de betreffende vrouw nooit meer te ontmoeten in detentie.
Hierin slagen we niet altijd de eerste keer,
maar de tweede poging zal er niet minder om zijn.*

P.I. Zuid-Oost Directie, locatie Ter Peel

Inhoud	
1.1 Inrichting	4
1.2 De Commissie van Toezicht	4
2. Cijfers	5
3. De toezichthoudende taak	6
4. De adviestaak	7
5. De bemiddelingstaak	7
6. De rechtsprekende taak	8
7. Overige vermeldenswaardige gebeurtenissen	12
8. Algemene conclusie ten behoeve van NPM- jaarverslag	13
Bijlage 1: managementoverzicht uit KLAVER Ter Peel	15

1.1 Inrichting

De Penitentiaire Inrichting Ter Peel vormt samen met de Penitentiaire Inrichting Roermond te Roermond de Penitentiaire Inrichtingen Zuid-Oost.

De Penitentiaire Inrichting Ter Peel is in april 1976 begonnen als strafinrichting voor mannelijke gedetineerden. In 1987 werd het een halfopen gevangenis voor vrouwen. Vanaf 1997 ontwikkelde de gevangenis zich tot een inrichting met alle regimes. Sinds 26 mei 2014 verblijven er ook mannen. De vrouweninrichting is gehuisvest in het oude klooster en de nieuwbouw van 1997 en heeft de volgende regimes:

- een Huis van Bewaring (HvB) met een capaciteit van 87 plaatsen (waarvan 19 als Extra Zorg Voorziening);
- een gevangenis met 118 plaatsen (waarvan 21 voor arrestanten)
- een Beperkt Beveiligde Inrichting met 7 plaatsen;
- een Zeer Beperkt Beveiligde Inrichting met 9 plaatsen;
- een voorziening voor Moeder en Kind met 5 plaatsen.

De mannelijk gedetineerden zijn geplaatst in de Flex capaciteit. Deze voorziening is een Zeer Beperkt Beveiligde Inrichting met 72 plaatsen.

In totaal kunnen in Ter Peel 298 gedetineerden worden gehuisvest.

1.2 De Commissie van Toezicht

Dit jaar maken van de commissie deel uit:

- mw. mr. S. van Lokven, rechter bij de rechtbank Oost Brabant te Den Bosch, voorzitter sinds 1.12.2018
- dhr. drs. L.J.M. Hermkens, orthopedagoog, lid sinds 01.01.2005
- mw. mr. A.J.D.D. Burhenne, advocaat, lid sinds 12.01.2011, tevens plaatsvervangend voorzitter
- dhr. drs. P.L.M. Janssen, arts, lid sinds 1.11.2014
- mw. I.C.P. van Kempen, directeur/eigenaar Kempen Communicatie, lid sinds 1.03.2015
- dhr. E.W.J. Hulshof, voorheen Ombudsman Hogeschool Arnhem en Nijmegen en eigenaar eigen bedrijf, lid sinds 01.08.2016
- mw. M.H.P.C. Claassens, Wijkcoördinator Sociaal Domein - Gemeente Venlo, lid sinds 01.09.2016
- dhr. J.L.M. Hendrixx, Geneesheer Directeur, lid bestuursteam en verantwoordelijk voor kwaliteit en veiligheid, Vincent van Gogh te Venray, lid sinds 28.06.2019
- dhr. A.L. Messchaert, huisarts en: medisch adviseur van de Stichting Bootvluchtelingen (Lesbos), lid sinds 28.06.2019 en
- dhr. T.H. Bergmans, voorheen verpleegkundige en vertrouwenspersoon, lid sinds 28.06.2019

Na 15 jaar is afscheid genomen van de heer Hermkens. Ook de heer Janssen heeft besloten om per 31 december 2019 te stoppen als lid van de commissie van toezicht.

De vacature voor de vrijgekomen plaatsen zijn bekend gemaakt op de site van het Kenniscentrum. Daarnaast is in een plaatselijk dagblad de advertentie geplaatst.

De heren Hendrixx, Messchaert en Bergmans zijn met ingang van 28 juni 2019 toegetreden tot de commissie van toezicht. De heer Hendrixx heeft zijn lidmaatschap met ingang van 31 december 2019

beëindigd. Naar aanleiding hiervan is een van de personen uit de vorige sollicitatieronde gepolst of deze alsnog lid van de Commissie wilde worden. Deze persoon zal met ingang van 1 januari 2020 deel uitmaken van de Commissie.

Het secretariaat bestaat uit dhr. H.C.W. Terpelle en mw. P. van Kaam-Wolfswinkel.

De administratieve ondersteuning van de commissie van toezicht is verzorgd door mw. M.H.G.M. Grubben, mw. M.P.M. Defaux, mw. M.L.J. Lintjens-Thomassen en mw. M.E.C.G. Veggelers.

Het secretariaat van de Commissie van Toezicht is gevestigd in de rechtbank Limburg, locatie Roermond, Willem II Singel 67, 6041 HR Roermond.

Deskundigheidsbevordering

Op 20 maart 2019 is een "Heidag" georganiseerd met een extern gespreksleider om gezamenlijk te bespreken op welke wijze de commissie haar werkzaamheden wil uitvoeren. Naar aanleiding van dit gesprek zijn aandachts- en verbeterpunten geformuleerd die zouden moeten leiden tot onder andere betere vergaderingen, minder achterstanden bij beklagzittingen en meer slagvaardigheid. Zo is de vergaderdag gewijzigd, is er vooroverleg ingevoerd voor de vergaderingen en beklagzittingen en is de wijze waarop de bemiddeling wordt uitgevoerd nader onder de loep genomen. De leden hebben deelgenomen aan een interne cursus Penitentiaire beginselenwet op 28 juni 2019. Deze cursus is verzorgd door mr. Serrarens, advocaat te Maastricht en medeauteur van het Bajesboek.

Op 11 oktober 2019 hebben drie leden deelgenomen aan de cursus Pbw voor CvT en leidinggevenden die werd georganiseerd door de Dienst Justitiële Inrichtingen voor leidinggevenden.

De landelijke dag voor de commissies van toezicht d.d. 4 november 2019 te Amersfoort is niet bijgewoond door de leden. De secretaris heeft de leden op de hoogte gesteld van de belangrijkste zaken die ter sprake zijn gekomen.

Op 6 november 2019 heeft de directie van de P.I. Ter Peel het Symposium "Vrouwen in detentie, een mama in de gevangenis" georganiseerd. Enkele leden en de secretaris hebben dit symposium bijgewoond.

2. Cijfers

Aantal beklagzittingen:	25 (waarvan 12 bij de Flex)
Aantal klachten:	267 (waarvan 32 van de mannen)
Aantal bezette detentieplaatsen per 1 juli 2019:	
(Z)BBI	13
Huis van Bewaring	34
Gevangenis	95

Per 1 juli 2019 waren 69 gedetineerde mannen geplaatst in de Z.B.B.I. gehuisvest in de Flex.

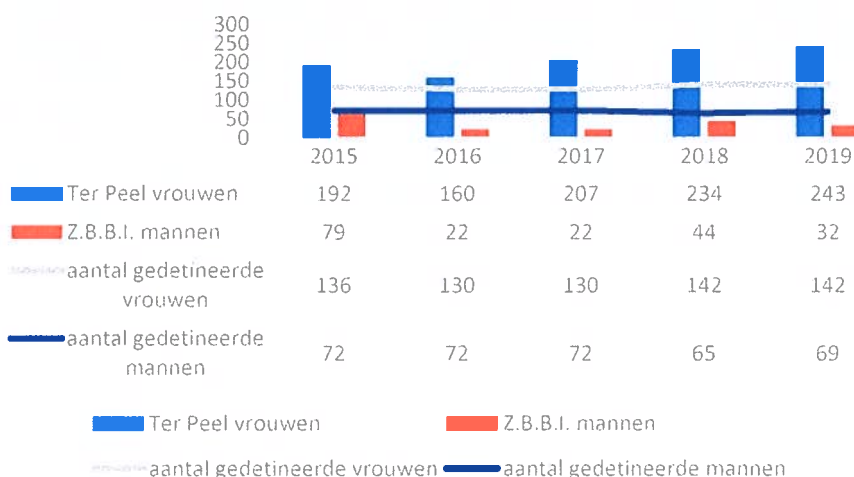
In 2019 zijn er 64 medische klachten ingediend. Na bemiddeling zijn zes klachten doorgezonden naar de Medisch Adviseur. Geen van de klachten is gegrond verklaard. Er lopen nog 3 beroepen bij de Raad voor de Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ).

Er is 1 klacht in behandeling genomen van een klaagster die zij zelfstandig had doorgezonden naar de Medisch Adviseur. Het betrof een klacht over een stapelbed bij rugklachten en het op cel geplaatst zijn bij een roker. Deze klacht is gedeeltelijk gegrond verklaard. Opgemerkt wordt dat het aantal klachten stabiel is en veelal de bejegening betreffen.

Contacten met Gedeco: 1. Een gedeelte van het jaar waren er geen leden van de Gedeco.

Aantal klachten in voorgaande jaren:

aantal beklagen in tijd

3. De toezichhoudende taak

Overlegstructuur:

De commissie heeft elke tweede dinsdag van de maand - met uitzondering van de maand juli - met de plaatsvervangend vestigingsdirecteur van de inrichting vergaderd. Van de zijde van de directie heeft steeds een van de plaatsvervangende vestigingsdirecteuren, te weten mw. H. Kluijtmans, dhr. M. Meijer of dhr. B. Pieters, de vergadering bijgewoond. Daarnaast heeft de vestigingsdirecteur dhr. Y. Boelhouwers een vergadering bijgewoond.

De vergadering verloopt volgens een vaste agenda:

- Opening van de vergadering.
- Het verslag van de vorige vergadering.
- Bespreking actiepuntenlijst.
- Ingekomen post en mededelingen.
- Het verslag van de maandcommissarissen.
- Het verslag van de beklagcommissie.
- Het verslag van de directie.
- Rondvraag.
- Sluiting.

Daarnaast komen specifieke onderwerpen aan de orde en worden medewerkers/deskundigen uit de P.I. uitgenodigd om over specifieke onderwerpen te praten.

Zo is het hoofd van de medische dienst uitgenodigd om de voortgang te bespreken in de wijze van afhandeling van de medische klachten (zie verder bij de adviestaak).

Een casemanager heeft inzicht gegeven in zijn werkzaamheden in de P.I. als ook een penitentiair inrichting werkster.

De teamleider beveiliging heeft uitleg gegeven over het gebruik van de piepers en wat de commissieleden moeten doen als deze een signaal afgeven.

Andere zaken die besproken zijn onder andere:

- De plaatsing van jong gedetineerden met een leeftijd tussen de 18 en 22 jaar, die eind november 2019 zijn geplaatst in de Flex.

- Het moeder en kind huis en de voorwaarden om aldaar geplaatst te worden.
- De gevolgen van het detentieverloop van Michael P., de verdachte van de moord op Anne Faber voor de gedetineerden in de P.I. Ter Peel.
- De afstemming van het beleid tussen de drie inrichtingen voor vrouwen.
- De warmte binnen de inrichting, gelet op de hete zomer.
- Het aantal vacatures bij de P.I. Ter Peel.
- Het project veilig en digitaal werken Commissies van Toezicht. In verband met de invoering van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is landelijk ingezet op digitaal werken door de commissieleden. Eind 2018 is dit project live gegaan. De commissie heeft besloten om niet langer met de elektronische samenwerkruimte te werken totdat de randvoorwaarden zoals het beschikbaar stellen van apparatuur, de toegankelijkheid van het systeem thuis en binnen de inrichting op een adequate manier zijn aangepakt door de Dienst Justitiële Inrichtingen.

De onderlinge samenwerking binnen de commissie was goed. De samenwerking en communicatie met de directie was eveneens prettig, open en constructief, met behoud van ieders verantwoordelijkheid.

Op 21 februari 2019 heeft een delegatie van de commissie van toezicht een gesprek gevoerd met enkele leden van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) in het kader van het jaargesprek.

Op 23 december 2019 hebben twee leden gesproken met de IGJ over de plaatsing van jong gedetineerden in de P.I.

4. De adviestaak

De commissie heeft de directie er in 2018 op gewezen dat enkele gedetineerden kennelijk moeten kiezen of men recreatie wil of bezoek wil ontvangen. Indien dit het geval is worden de rechten van deze gedetineerden geschonden. De directeur heeft naar aanleiding van deze melding het weekprogramma en de wijzigingen die door het personeel hierop werden gemaakt nogmaals aan de orde gesteld bij het personeel, opdat er geen schendingen meer plaatsvinden.

5. De bemiddelingstaak

De leden van de Commissie van Toezicht (met uitzondering van de voorzitter) zijn volgens de indeling overeenkomstig het jaarrooster bij toerbeurt als maandcommissaris opgetreden. De gedetineerden kunnen via een verzoekbriefje kenbaar maken het spreekuur van de maandcommissaris te willen bezoeken. Naar aanleiding van de diverse gesprekken is er door de maandcommissaris contact opgenomen met een medewerker van de desbetreffende discipline, een penitentiair inrichting werker dan wel met de directie. Dit leidde tot een goed inzicht in de gepresenteerde problematiek. De maandcommissaris heeft steeds vaker een bemiddelende rol aangenomen, hetgeen ook effectief bleek te zijn, met name ook naar de medewerkers toe. Hiermee wordt al een voorschot genomen op de verplichte bemiddeling, zoals wordt voorzien in de Veegwet. Van de afwikkeling van de bemiddeling of tussenkomst zijn alle betrokkenen zo spoedig mogelijk, al dan niet via tussenkomst van de directie en/of de secretaris geïnformeerd. De maandcommissarissen stellen een schriftelijk verslag op en hebben van hun bevindingen verslag gedaan tijdens de eerstvolgende commissievergadering met de directie.

Daarnaast heeft de maandcommissaris op verzoek van het secretariaat in 2019 diverse gesprekken gevoerd met gedetineerden over hun klachten. Dit leidde in negen van de gevallen tot intrekking van het beklag. De maandcommissaris heeft daarnaast nog met andere gedetineerden gesproken, dan wel naar aanleiding van een sprekersbriefje, of tijdens een toevallige ontmoeting. In totaal leidde dit tot 129 gesprekken. Een aantal keer is met meerdere gedetineerden tegelijkertijd gesproken over

klachten. Deze dames hebben een verzamelklacht ingediend. De maandcommissarissen hebben ook, puur informatief, regelmatig gesproken met personeel en de geestelijk verzorgers.

Tijdens de vergaderingen van de Commissie van Toezicht hebben de maandcommissarissen in 2019 over de gesprekken met gedetineerden verslag gedaan. De gesprekken waren deels informatief van aard en hadden deels betrekking over onderwerpen waarover ook klachten zijn ingediend. De gesprekken die hebben plaatsgevonden zijn niet in het klachtenregistratiesysteem geregistreerd, maar in een verslag weergegeven. Tijdens de gesprekken met de maandcommissaris zijn de volgende onderwerpen veelvuldig aan de orde gekomen:

- *Medische dienst*
- *Bejegening*
- *Het niet voortvarend werken door de casemanager*
- *Kwijtgeraakte eigendommen na overplaatsing*
- *Ziekmelding*
- *Het dagprogramma*
- *De leveringen door de winkel*

6. De rechtsprekende taak

De zittingen van de beklagcommissie vinden plaats volgens een vooraf vastgesteld rooster, waarbij de rol van voorzitter wordt ingevuld door de voorzitter of de advocate als plaatsvervangend voorzitter van de Commissie van Toezicht. De leden van de Commissie van Toezicht fungeerden bij toerbeurt als lid van de beklagcommissie. De secretaris van de Commissie van Toezicht, dan wel diens plaatsvervanger, is tevens als secretaris van de beklagcommissie opgetreden. Het merendeel van de klachten wordt schriftelijk afgedaan na de zitting. De zaken die kennelijk niet-ontvankelijk of kennelijk ongegrond zijn worden vooral schriftelijk afgedaan door de secretaris en de voorzitter. Inmiddels worden ook met mate mondelinge uitspraken gedaan. De zittingen zijn bijna altijd meervoudig gedaan, dat wil zeggen dat naast de voorzitter twee leden van de commissie deel uitmaken van de beklagcommissie.

Bij de zittingen van de beklagcommissie werd de directie ter zitting vertegenwoordigd door de (plaatsvervangend) directeur.

Een steeds groter aantal gedetineerden heeft zich bij de behandeling van hun beklag laten bijstaan door een advocaat.

De doorlooptijden zijn in vergelijking met 2018 ongeveer gelijk gebleven. Het aantal uitspraken dat meer dan 60 dagen op zich heeft laten wachten bedroeg 43% van de uitspraken, tegen 51 % vorig jaar. Helaas moeten we ook nu weer constateren dat het slechts in 23 % van de beklagen lukt om binnen vier weken na ontvangst van een klacht deze af te doen (in 2018 was dit 20 %). Dit heeft onder meer te maken met het feit dat er slechts een keer per maand een beklagzitting wordt gehouden. Daarnaast staan steeds vaker advocaten een gedetineerde bij, hetgeen kan leiden tot een maand (of meer) uitstel van de behandeling, omdat de raadsman op korte termijn niet beschikbaar is om de beklagzitting bij te wonen.

Ook bij de Flex capaciteit is ongeveer 71 procent van het aantal beklagen pas na 60 dagen afgehandeld, een verslechtering in vergelijking met de 36 procent die in 2018 is behaald. Dertig procent van de klachten van gedetineerden in de Flex betreft een ordemaatregel omdat men niet meer voldoet aan de voorwaarden om in een ZBBI te verblijven. Omdat in de ZBBI geen mogelijkheid bestaat om gedetineerden af te zonderen, worden deze vrijwel meteen overgeplaatst naar een gesloten inrichting, met als gevolg dat de gedetineerde eerst rogatoir moet worden gehoord. Hierdoor wordt de duur van de afhandeling met gemiddeld 56 dagen verlengd.

Inrichting	Doorloop termijnen in dagen							Beslissingen									
	Instroom	Uitstroom	0-10	11-30	31-40	41-50	51-60	>60	Gegron	Ongegron	Deels gegron	Overgedragen	Niet ontvankelijk	Ingetrokken	Ingetrokken na bemiddeling	Ingetrokken ter zitting	Afdoening na rogatoir verzoek
Ter Peel	243	259	24	33	16	24	15	147	22	38	1	14	61	103	9	6	5
Ter Peel Flex	32	44	2	1	1	1	1	38	11	18	2	2	3	3			5

De 243 klachten die in 2019 zijn ontvangen van de vrouwen, respectievelijk 32 van de heren (Flex), betreffen de volgende onderwerpen:

Managementoverzicht - Soorten uitspraken per categorie	Gegron	Ongegron	Deels gegron	Overgedragen	Niet ontvankelijk	Ingetrokken	Ingetrokken na bemiddeling	Ingetrokken ter zitting	Afdoening na rogatoir verzoek	Niet afgeboekt in Klaver	Totaal klachten
CvT Bureau Limburg - P.I. Zuid-Oost, locatie Ter Peel Flex - Jaar: 2019											
Bejegening	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Disciplinaire straf	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	3
Ordemaatregel	1	6	0	0	0	1	0	0	0	1	9
Persoonlijke voorwerpen	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Regime	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	3
Rogatoir verzoek	0	0	0	0	0	0	0	0	5	1	6
Selectie/overpl. (ext)	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Verlaten inrichting	0	4	0	0	1	0	0	0	0	0	5
Verzorging (div)	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Verzorging (persoonlijke)	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Totaal	4	14	1	2	3	1	0	0	5	2	32

08/01/2020

Bij de mannen is het aantal klachten met 25 % afgenomen ten opzichte van vorig jaar. Het aantal beklagen over de opgelegde ordemaatregel die ten uitvoer wordt gelegd bij een andere P.I. in afwachting van de beslissing van de Selectiefunctionaris om klager terug te plaatsen van de Zeer Beperkt Beveiligde Inrichting (Z.B.B.I.) naar een reguliere gevangenisregime is gehalveerd.

Het aantal klachten bij de vrouwen is vermeerderd met negen.

Opvallend is dat in 2019 minder klachten zijn ontvangen over het telefoneren in vergelijking met het voorgaande jaar. Daarnaast blijven het aantal medische klachten onverminderd hoog. De commissie heeft er voor gekozen de medische klachten niet zonder meer over te dragen aan de medische dienst, gelet op de ervaringen met de afhandeling hiervan in de voorgaande jaren. Hierdoor kon de

commissie beter vinger aan de pols houden of de toegezegde verbeteringen zouden worden uitgevoerd.

Er zijn meer bejegeningklachten ontvangen, waarvan de helft is ingetrokken, al dan niet na bemiddeling door de maandcommissaris.

Opmerkelijk is het aantal klachten over verzorging anders dan godsdienst, medisch of persoonlijk. Het gaat dan onder meer over de hoeveelheid personeel, de snoepautomaat bij de bezoekszaal en de toegankelijkheid van het Kloostergebouw. Tien van deze klachten zijn ingetrokken en nog een vijf na bemiddeling.

CvT Bureau Limburg - P.I. Zuid-Oost, locatie Ter Peel - Jaar: 2019	Geground	Ongeground	Deels geground	Overgedragen	Niet ontvankelijk	Ingetrokken	Ingetrokken na bemiddeling	Ingetrokken ter zitting	Afdoening na rogatoir verzoek	Niet afgeboekt in Klaver	Totaal klachten
Activiteiten (arbeid)	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2
Activiteiten (div)	0	1	0	0	0	8	1	0	0	1	11
Activiteiten (lucht)	0	0	0	0	0	2	0	0	0	1	3
Bejegening	0	0	0	0	19	13	0	0	0	3	35
Compensatie	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Contact buitenw (bellen)	0	2	0	0	3	4	0	1	0	0	10
Contact buitenw (bezoek)	0	2	0	0	1	2	0	0	0	1	6
Contact buitenw (post)	1	0	0	0	1	1	1	0	0	0	4
Controle	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
DBT	0	3	0	0	1	3	0	1	0	3	11
Disciplinaire straf	4	4	0	0	0	11	0	0	0	3	22
Eisen Verblijfsruimte	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Informatie/procedure	1	2	0	0	2	3	0	1	0	4	13
Ordemaatregel	2	1	0	0	0	2	0	0	0	0	5
Persoonlijke voorwerpen	0	0	0	0	1	5	0	0	0	3	9
Regime	0	1	0	0	0	4	0	0	0	1	6
Rek. cour./zak- en kleedgeld	1	0	0	1	1	4	0	1	0	0	8
Rogatoir verzoek	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	4
Selectie/overpl. (ext)	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	2
Selectie/overpl. (int)	2	1	0	1	0	3	0	0	0	1	8
Verlaten inrichting	1	0	0	0	0	2	0	0	0	2	5
Verzorging (div)	0	2	0	0	3	8	5	0	0	9	27
Verzorging (godsd., levens.)	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Verzorging (medische)	0	2	0	10	1	10	1	0	0	2	26
Verzorging (persoonlijke)	0	4	1	1	3	8	1	0	0	3	21
Totaal	12	25	1	14	38	97	9	4	4	39	243

In het registratiesysteem Klaver dat door de Commissies van Toezicht wordt gehanteerd, worden de ingekomen verzoeken voor rogatoir horen ook als binnengekomen klacht geregistreerd. In het verslagjaar zijn er dat 4 (in 2018 waren dit er 10) voor de vrouwen en 6 (ten opzichte van 12 vorig jaar) voor de mannen geweest.

Bij de Flex is tegen geen enkele uitspraak van de beklagcommissie beroep aangetekend.

Bij de vrouwen is in 2019 door hen zelf twee keer beroep ingesteld. Een keer is het beroep ongegrond verklaard en een uitspraak moeten nog worden ontvangen. De directie heeft geen beroep ingesteld.

In 2019 heeft de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming drie keer uitspraak gedaan naar aanleiding van een beroep dat werd ingediend tegen een beslissing van de beklagcommissie. Deze beroepen zijn ongegrond verklaard. In totaal hebben de dames twaalf keer beroep ingesteld en heeft de directie één beroep ingesteld. Bij de heren is twee keer beroep ingesteld en één door de directie. In de overige beklagen moet de RSJ nog een uitspraak doen.

Hieronder een voorbeeld van een gedeelte uit de beoordeling van een klacht door de klachtencommissie.

D. BEOORDELING

De beklagcommissie overweegt het volgende.

De beklagcommissie constateert dat de motivering van de Directie dat een kind slechts bij uitzondering bij de moeder in detentie kan verblijven niet is onderbouwd. Er is niet verwezen naar de wet, beleidsregels of (huis)regels die dit zouden bepalen. De beklagcommissie is dan ook niet duidelijk geworden waar de beslissing op is gebaseerd.

Uit het dossier blijkt dat kennelijk voorondersteld wordt dat deze situatie waarin klaagster een straf uitzit en nog in een geschorste voorlopige hechtenis van een lopende strafzaak verblijft, in de weg staat aan een plaatsing van de baby bij de moeder. Deze vooronderstelling is evenmin gemotiveerd door de Directie.

Uit de beleidsnota KIDS maart 2016 (hierna: Beleidsnota) komt naar voren dat een kind gedurende 6 en onder omstandigheden 9 maanden bij de moeder in detentie kan verblijven. De beklagcommissie is niet duidelijk geworden waarom dat in dit geval niet mogelijk is. In ieder geval heeft de Directie ook op dit punt het besluit onvoldoende gemotiveerd.

De opmerking dat een contact via Skype voldoende zou zijn, volgt de beklagcommissie niet. Skypen vormt geen alternatief voor een verblijf bij moeder, zeker gelet op de zeer jonge leeftijd van de baby. Bovendien komt uit de stukken die door de Directie zijn overgelegd naar voren dat klaagster geen Skype-contact meer mocht hebben, omdat ze volgens de Directie een keer oneigenlijk gebruik had gemaakt van het Skype-contact door met een man te skypen.

De omstandigheid dat een ouder kind van klaagster elders verblijft, maakt niet dat ervan uitgegaan moet worden dat baby V. ook elders zou moeten verblijven. V. is enkele maanden oud en juist dan is het belang van een verblijf bij zijn moeder – die V. voor de geboorte negen maanden lang bij zich heeft gedragen – groot. Dit ook met het oog op het belang van een goede hechting tussen moeder en kind.

Algemeen bekend is dat er in beginsel hechtingsproblematiek ontstaat wanneer een zeer jong kind gescheiden wordt van moeder. Dit komt ook naar voren uit de Beleidsnota. De Directie heeft in het besluit en in het verweer dat gevoerd werd, geen enkele rechtvaardiging gegeven voor de inbreuk die in dit kader gemaakt wordt door moeder en kind van elkaar te scheiden.

In de Beleidsnota staat vermeld dat er een belangenafweging gemaakt moet worden tussen de schade ten gevolge van hechtingsproblematiek en het goed laten verlopen van een detentietraject. Dat de Directie een dergelijke afweging gemaakt heeft, is niet gebleken.

Zelfs wanneer er vanuit zou worden gegaan dat de baby korter mag verblijven bij klaagster dan dat de detentie van klaagster duurt, is nog niet gemotiveerd door de Directie waarom dit kortere verblijf van de baby bij klaagster niet mogelijk gemaakt wordt.

Daarnaast heeft de beklagcommissie begrepen van de Directie dat het wel mogelijk is om kinderen langer dan 6 tot 9 maanden bij een moeder in detentie te houden, maar dat dit slechts in uitzonderlijke gevallen mogelijk zou zijn. De beklagcommissie is niet duidelijk waaruit blijkt dat dit slechts bij uitzondering mogelijk is en evenmin heeft de Directie onderbouwd waarom klaagster en haar baby hier niet voor in aanmerking zouden kunnen komen.

Voor zover de Directie zou overwegen dat klaagster als ongewenst vreemdeling niet in een moeder en kind huis zou mogen verblijven in verband met mogelijk vluchtgevaar, is de beklagcommissie van mening dat de omstandigheid dat klaagster na haar detentie uitgezet wordt onvoldoende is om een vluchtgevaar aan te nemen.

Volgens de Directie is plaatsing van een baby bij een gedetineerde moeder alleen bij wijze van uitzondering gelet op het belang van het kind mogelijk. Niet valt in te zien dat indien de Directie het belang van het kind betreft bij haar beslissing het niet als uitgangspunt heeft te gelden dat een kind van deze leeftijd bij de moeder verblijft. Het Verdrag inzake de Rechten van het Kind maar ook het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie schrijven voor dat als de autoriteiten van de lidstaten een beslissing nemen die (mede) betrekking heeft op kinderen, het belang van het kind steeds een eerste overweging moet zijn. De beklagcommissie overweegt dat de Directie weliswaar belast is, met in dit geval, het ordentelijk laten verlopen van de detentie van klagster. Nu deze beslissing echter direct de rechten van V. als haar kind raken dient de Directie deze rechten – kenbaar – te betrekken bij de motivering van deze beslissing. Dat heeft de Directie nagelaten.

Tevens heeft te gelden dat het recht op familieleven als bedoeld in de zin van artikel 8 van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens weliswaar in beginsel kan worden beperkt in het geval van een rechtmatige detentie. Te denken valt bijvoorbeeld aan het niet kunnen garanderen van de veiligheid van het kind of andere gedetineerden of het niet beschikbaar zijn van adequate voorzieningen en zorg die passen bij de leeftijd van het kind. De Directie heeft zich hier echter geen rekenschap van gegeven, althans zulks blijkt niet uit het besluit en evenmin uit het gevoerde verweer. Ook hiervoor heeft overigens te gelden dat op de Directie een inspanningsverplichting rust om de rechten van het kind en de rechten van moeder zoveel mogelijk te waarborgen. De stelling dat alleen bij wijze van uitzondering een kind van de leeftijd van V. bij moeder kan verblijven is dus, daargelaten dat het voor de beklagcommissie onduidelijk is of dit uitgangspunt is neergelegd in de wet, lagere regelgeving, beleid of de huisregels, in strijd met internationale verplichtingen waar ook de Directie van een Penitentiaire Inrichting aan gehouden is.

De beklagcommissie is derhalve van mening dat het besluit onvoldoende zorgvuldig tot stand is gekomen en niet voldoet aan de motiveringsvereisten. Het klaagschrift wordt dan ook gegrond verklaard en het bestreden besluit wordt vernietigd.

Gezien de aanzienlijke belangen die spelen en in verband met de lange doorlooptijd van deze zaak, dient de Directie op korte termijn (3 dagen) een nieuwe beslissing te nemen met inachtneming van hetgeen de beklagcommissie heeft bepaald.

E. BESLISSING

De beklagcommissie verklaart het beklag van klagster gericht tegen de afwijzing van het verzoek van klagster om haar baby V. bij zich te mogen laten verblijven in detentie gegrond;

de beklagcommissie vernietigt de beslissing van de Directie en draagt de Directie op om binnen een termijn van drie dagen na dagtekening van deze beslissing een nieuwe beslissing te nemen met inachtneming van deze beschikking.

7. Overige vermeldenswaardige gebeurtenissen

In 2019 hebben twee gedetineerden met baby beklag ingediend over de beslissing van de directeur dat het kind niet langer bij de moeder mocht verblijven. Het betrof in beide gevallen kinderen jonger dan 9 maanden.

In het eerste geval verbleef de moeder in het Moeder en Kind huis. De beoordeling van deze klacht staat vermeld in het vorige hoofdstuk.

In het tweede geval ging het om de weigering om het kind langer bij de moeder te laten verblijven omdat de moeder niet wilde instemmen met de plaatsing van het kind in een kinderdagverblijf gedurende enkele uren per dag. De commissie heeft de behandeling van dit beklag in januari 2020 ingepland.

De plotselinge plaatsing van 12 jongvolwassenen in de Flexcap heeft de P.I. verrast. De voorzitter van de commissie van toezicht is kort na de plaatsing telefonisch op de hoogte gebracht door de directeur. De overige leden hebben vanuit de krant moeten vernemen dat deze groep in de Flexcap van de P.I. Ter Peel werd geplaatst. De commissie vindt dat deze wijze van communicatie, zeker gelet op de groep waarover het gaat, onrecht doet aan de functie van de Commissie van Toezicht. De Inspectie gezondheidszorg en jeugd heeft zich tijdens haar gesprek met enkele commissieleden eind december

2019 kritisch getoond over de inzet van de Commissie. De commissie is nog in afwachting van de brief van de Inspectie hieromtrent.

De commissie vraagt zich af of de directie wel voldoende tijd en gelegenheid heeft gekregen om aan de wettelijke eisen van de plaatsing van deze jongeren in de P.I. te kunnen voldoen. Daarnaast is de commissie van oordeel dat een dergelijke plaatsing zonder uitstel aan de commissie dient te worden gecommuniceerd gelet op de toezichthoudende functie van de commissie.

Gedetineerde vrouwen in de penitentiaire inrichting (PI) Ter Peel gaan samen met personeelsleden fietsen voor het goede doel. Dit doen ze binnen de bajesmuren. Vrijdag 25 oktober wordt er een spinningmarathon gehouden in de sportzaal van de gevangenis in Evertsoord. De opbrengst komt ten goede aan Pink Ribbon. Ook de vrouwengevangenis in Nieuwersluis en Zwolle doen mee aan de actie.

Ook diverse bedrijven, vooral uit het zakelijk netwerk van de PI, hebben al een donatie toegezegd voor de sportieve vrouwelijke gedetineerden en medewerkers. Ook medewerkers en hun relaties trekken de portemonnee.

De spinningmarathon in de vrouwengevangenis is verspreid over drie dagen. PI Ter Peel trapt op vrijdag 25 oktober af. PI Zwolle neemt de volgende dag het stokje over. Daarna gaan gedetineerde dames en medewerkers in PI Nieuwersluis op de trappers staan om geld te verdienen voor Pink Ribbon. Zondagmiddag 27 oktober wordt de marathon beëindigd en zal het totaalbedrag bekend zijn.

Plv. vestigingsdirecteur Carla Wijnhoven van PI Ter Peel gaat zelf ook deelnemen aan de spinningmarathon. Zij is trots op het feit dat veel vrouwelijke gedetineerden zich eveneens willen inspannen voor de strijd tegen borstkanker. *"Deze dames zitten een straf uit en maken dus een tijdje geen deel uit van onze vrije samenleving. Toch willen ze ontzettend graag iets terug doen voor de maatschappij en gaan ze mee fietsen om geld in te kunnen zamelen voor Pink Ribbon. Ik roep dan ook een ieder op om teams, individuele medewerkers en/of gedetineerden te sponsoren."*

De commissieleden hebben deze actie gesponsord.

De commissie heeft ook dit jaar weer de gezamenlijke kerstviering bijgewoond, waarbij naast gedetineerden ook medewerkers, buurtbewoners en de commissie van toezicht was uitgenodigd. De sfeer van de viering was ingetogen en erg prettig.

8. Algemene conclusie ten behoeve van NPM- jaarverslag

In het algemeen is de commissie van toezicht tevreden over de omstandigheden waarin de gedetineerden zich bevinden. De rechten van gedetineerden worden gewaarborgd. Al waar een probleem is geconstateerd met de uitvoering van het weekprogramma, waarbij het wettelijke recht op bezoek en recreatie niet op de juiste wijze werd ingepland, is direct na constatering het personeel hierop gewezen dat men rekening dient te houden met deze rechten.

Na ontvangst van de klagen over gedetineerden met kinderen heeft de directie besloten de beleidsnota Kids in Detentie opnieuw onder de loep te nemen. De commissie hoopt dat de uitspraken in beklag bijdragen aan de inhoud van de gewijzigde nota.

De commissie van toezicht heeft het hoofd medische dienst verzocht aan te geven hoeveel medische klachten zij heeft ontvangen in 2019 en hoe deze zijn afgehandeld, teneinde dit vermelden in het jaarverslag. De commissie heeft geconstateerd dat de aanbevelingen, die zijn onderschreven door de directie, ter harte zijn genomen.

De commissie maakt zich zorgen over de voortdurende bezuinigingen en reorganisaties in het gevangeniswezen met de daaraan verbonden gevolgen voor de P.I. Ter Peel. Deze onrust binnen het gevangeniswezen heeft zowel effect op de gedetineerden als het personeel.

In 2018 heeft is op verzoek van de Klankbordgroep in samenspraak met de Dienst Justitiële Inrichtingen een digitale Samenwerkruimte ingericht ten behoeve van alle commissies van toezicht. In verband met de invoering van de Algemene verordening gegevensbescherming per 25 mei 2019 dient de commissie van toezicht nog meer dan voorheen voorzichtig te zijn met de gegevens van gedetineerden, die onder meer worden gedeeld in de vergaderstukken en stukken van de beklagzitting. Het gebruik van de eigen computer, alsook een onbeveiligde e-mail is uit den boze. Het is de bedoeling dat men alleen nog digitaal kennis neemt van alle stukken, ook van de beklagzittingen, zodat er geen dataleaks meer zullen plaatsvinden.

De commissie van toezicht omarmt in principe het digitale werken en heeft gedurende een half jaar getracht te werken met de elektronische samenwerkruimte. De leden werden echter geconfronteerd met hardnekkige problemen met onder andere het inloggen op de site, zowel thuis als in de P.I. Een ander probleem bleek de bereikbaarheid in de P.I. Inloggen op het interne netwerk van de P.I. bleek niet te lukken, Een WIFI verbinding maken was niet altijd mogelijk. Hierdoor wordt het werken met de samenwerkruimte gefrustreerd. Daarnaast beschikten niet alle leden over een laptop of een I-pad, zodat de stukken wel thuis voorbereid konden worden, maar er tijdens de vergadering of beklagzitting een papieren versie nodig was. Daarom heeft de secretaris enige tijd de vergaderstukken/stukken voor de beklagzitting ook meegenomen, zodat er de vergadering en beklagzittingen te allen tijde doorgang konden vinden. Uiteindelijk heeft de commissie besloten om geen gebruik meer te maken van de samenwerkruimte totdat alle problemen zijn verholpen.

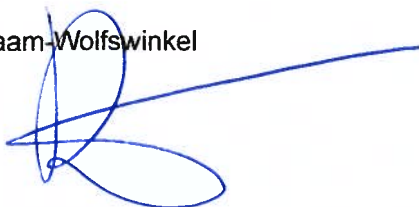
De commissie is van oordeel dat DJI tekort is geschoten met dit project. De samenwerkruimte is niet gebruiksvriendelijk en slecht bereikbaar. E is niet voldoende voorzien in de randvoorwaarden, zoals het ter beschikking stellen van een I-pad en een veilig e-mail adres.

De commissie hoopt van harte dat deze hordes zo snel mogelijk worden verholpen.

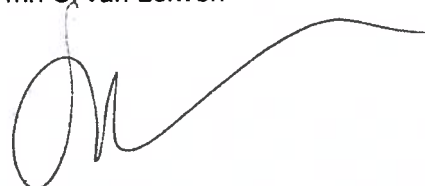
Daarnaast hoopt de commissie dat de vacatiegelden eindelijk worden verhoogd. De toezegging van het hoofd DJI tijdens de landelijke dag in november 2019 dat dit wordt onderzocht stemt de commissie hoopvol. Het Hoofd DJI heeft daarnaast niet gereageerd op de bevindingen van de CvT dat er meer tijd besteed dient te worden door een actievere rol in bemiddeling door de leden van de CvT en hoe dit wordt gefinancierd.

Dit verslag is vastgesteld ter vergadering van de commissie van toezicht op 18 februari 2020 en ondertekend door de voorzitter en de secretaris.

P. van Kaam-Wolfswinkel

mr. S. van Lokven

Bijlage 1: managementoverzicht uit KLAVER Ter Peel

Managementoverzicht per afdeling - werkvoorraden

CvT Bureau Limburg - P1 Zuid-Oost lokale Ter Peel <Totaal>

2019	begn-voor raad	instroom	Uitstroom											eind voorraad	
			uitstroom	doorloop tijd	gegrond	ongegrond	deels gegrond	overgedragen	met onvervals	gehouden	gehouden na bepaalde	gehouden ter zitting	afdoening na regulator verzoek		
januari	72	36	14	125	2	4			3	5					94
februari	64	21	24	62	1	2			7	12		1	1		61
maart	93	17	31	58				2	1	28					79
1e kwartaal	72	76	69	82	3	6		2	11	45		1	1		79
april	79	26	39	60	2	1		4	5	19	7	1			66
mei	66	8	28	119	5	4		1	10	7		1			66
juni	46	7	12	110		2				9	1				41
2e kwartaal	79	41	79	96	7	7		5	15	35	8	2			41
juli	41	17	9	97	4	1		2	1	1					49
augustus	49	20	28	154	3	7		1	10	2	1	2	2		41
september	41	13	10	45				3	3	4					44
3e kwartaal	41	50	47	99	7	8		6	14	7	1	2	2		44
oktober	44	26	8	96	1	2	1			2		1	1		62
november	62	21	12	64	2	1				8			1		71
december	71	29	44	90	2	14		1	21	6					56
4e kwartaal	44	76	64	83	5	17	1	1	21	16		1	2		56
Totaal	72	243	259	90	22	38	1	14	61	103	9	6	5		56

08/01/2020 13:16 2 / 2

Managementoverzicht per afdeling - werkvoorraden

CvT Bureau Limburg - P1 Zuid Oost lokale Ter Peel Flex <Totaal>

2019	begn-voor raad	instroom	Uitstroom											eind voorraad	
			uitstroom	doorloop tijd	gegrond	ongegrond	deels gegrond	overgedragen	met onvervals	gehouden	gehouden na bepaalde	gehouden ter zitting	afdoening na regulator verzoek		
januari	15	4	1	64						1					18
februari	18	1	5	148	4					1					14
maart	14	5	2	3				2							17
1e kwartaal	15	10	8	72	4			2		2					17
april	17	3	5	140	2		1						2		15
mei	15	7	7	108	2	3			1				1		15
juni	15	4	2	55	2										17
2e kwartaal	17	14	14	101	6	3	1		1				3		17
juli	17	5	2	203		2									20
augustus	20	1	2	148		1			1						19
september	19	1	6	121	1	5									14
3e kwartaal	17	7	10	157	1	8			1						14
oktober	14	0	5	137		2	1			1			1		9
november	9	0	6	117		4			1				1		3
december	3	1	1	166		1									3
4e kwartaal	14	1	12	140		7	1		1	1			2		3
Totaal	15	32	44	118	11	18	2	2	3	3			5		3

08/01/2020 13:18 2 / 2